

KULTUUR

1. Seda 3. või 4. sajandi varakristlikku märtrit kujutatakse sageli saua käes hoidva hiiglasena, kes kannab kannab õlgadel Jeesuslast üle jõe. Ühe versiooni kohaselt oli tema varasem nimi Reprobus, teise järgi aga Offerus. Nime, mille järgi meie teda tunneme, võib tuletada ka nähtavalt Hieronymus Boschi maalilt. **Kes?**

2. **Kuidas nimetatakse** keeles nähtust, kui kahest kõrvuti olevast samasugusest või sarnasest silbist või häälikust jäetakse üks ära, et lihtsustada sõna hääldust? Eesti keeles võib näiteks tuua sõnad mineraloogia ja tuhandik vastavalt mineraloloogia ja tuhandendik asemel. Termin tuleb kreeka keelest ning tähendab tõlkes "selge kõne".

3. Hiinast pärit, kuid hetkel New Yorgis resideeruv kunstnik Cai Guo-Qiang on tuntuks saanud joonistuste poolest, milleks kasutab küllaltki ebaharilikku materjali. Oma kunstiga üritab ta vastanduda Mao Zedongi doktriinile "ära hävita midagi, ära loo midagi". **Mis aine** on lõuendile kantud pildil nähtavas teoses?

4. See kuulus filosoof, sotsioloog ja muusikateadlane sündis 11. septembril 1903 Maini-äärses Frankfurtis juudi päritolu rikka veinikaupmehe perekonnas. Juba gümnaasiumiõpingute kõrval õppis ta muusikalist kompositsiooni ja tegeles filosoofiaga. Hiljem siirdus Frankfurti ülikooli, kus ta õppis filosoofiat, psühholoogiat, sotsioloogiat ja muusikateadust. 1924. aastal kaitses ta oma dissertatsiooni Edmund Husserlist. 1934. aasta kevadel lahkus Saksamaalt ning veetis natsi-perioodi Oxfordis, New Yorgis ja Californias. Kuni oma surmani 1969. aastal Šveitsis osales aktiivselt sotsioloogilistes aruteludes. „Pärast Auschwitzit pole poeesia enam võimalik“ – nii kõlab tema kuulsaim tsitaat.

Kes?

5. Tema hauakambril Firenzes Santa Croce kirikus on pealdis TANTO NOMINI NULLUM PAR ELOGIUM („Nii suure mehe puhul pole ükski hind küllaldane“). Ta oli meisterlik ajaloolane, kes luges oma peateoseks mõni aasta enne surma lõpetatud „Firenze ajalugu“, mida on hinnatud Euroopa uusaja ajaloo teedrajavaks teoseks. Siiski pole see ainus teos, mille järgi teda tänapäeval tuntakse, märksa kuulsam on üks teine teos. **Kes?**

LOODUS

6. See ripakil moka ja tokerja karvaga karulane (*Melursus ursinus*) elab peamiselt Indias ja selle lähiümbruse metsades. Erinevalt pruunkarust on tal näo ümber lakalaadne moodustis. Tema suu on kohastunud termiitide imemiseks. Huuli torru ajades ja termiite sisse imedes tekkivat heli on kosta paarisaja meetri kaugusele. Kuigi Rudyard Kipling on oma "Džungliraamatus" nimetanud Baloo'd pruunkaruks, viitavad kõik ülejäänud tunnused, välja arvatud kasuka värvus, just küsitavale liigile. **Mis karulane?**

7. Esimesteks taasiseseisvunud Eesti postmarkidel kujutatud elusolenditeks võib pidada Eesti vapil olevaid kiisusid. Kui nemad välja jätta, võiksid seda tiitlit kanda 1992. aastal Rootsi, Eesti, Läti ja Leedu ühiseväljaandes "Mare Balticum" kujutatud nelja Läänemere lindu: kalakotkas, jääkoskel, ristpart ja mustsaba-***. Selle neljanda kohta on kõrval kirjutatud: "Mustsaba-*** (Limosa limosa) on üks meie suuremaid kurvitsalisi. Nagu paljudel teistel kurvitsalistel, on ka temal kurnas alati neli muna. Suvel sulestik punapruun, talirüü hallikaspruun." **Mis nimetus sobib tärnide asemele?**

8. See taimede perekond (*Euphrasia*) mailaseliste sugukonnast on saanud oma nime rahvameditsiinis kasutatava otstarbe järgi. Enamik liike on üksteisega väga sarnased. Valgetel õitel on õrnad lillakad triibud, alahuul kolmehõlmaline ja sageli seest kollakas. Juured tulevad taime tõmmates hõlpsasti maast lahti, sest tegu on poolparasiitsete taimedega, kes elavad kõrreliste ja tarnade juurtel. Pildil on harilik ***, mis on Eestis tavaline rohttaim päris- ja rannaniitudel, metsa- ja teeservadel ning rohtunud põldudel. **Mis taimede perekond?**

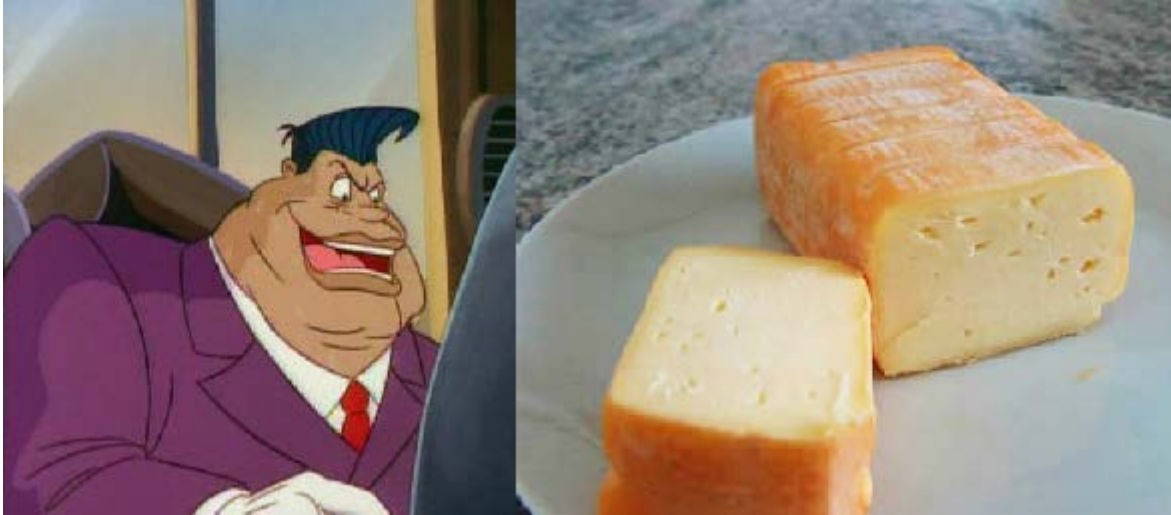

9. Selle puude perekonna (*Juglans*) juured ja langenud lehed sisaldavad juglooni, mis on taimemürk ning takistab teiste taimede kasvu puude all. Juglooni mõju võib kesta ka aastaid pärast puu hukku, kuna puu juured lagunevad aeglaselt ja need eritavad veelgi ainet pinnasesse. Perekonna tuntuimat liiki kasvatatakse nii viljade kui ka puidu pärast. Nende puit on kõva, suure tihedusega ja seda saab väga siledaks poleerida. See on hinnatud materjal mööbli ja nikerduste valmistamiseks, samuti kasutatakse seda muusikariistade tegemisel. Eestis küsitava perekonna liike looduslikult ei kasva, küll aga kasutatakse seda nimetust sageli ekslikult ühe teise, meilgi levinud puude perekonna kohta. **Mis perekond?**

10. **Kes on nende laulude esitajad?** Tegu on kahe erineva looga, esimene paarkümmend aastat varasemast ajast kui teine. Meenutame, et tegu on loodusküsimusega.

VARIA

11. Kui tunnete hästi multika "Mootorratturhiired Marsilt" pahalasi, siis pole ilmselt raske vastata, **mis nime kannab pildil nähtav juust?** See lehmapiimast valmistatud pestud pinnaga juust on tuntud oma tugeva lõhna poolest, mille peasüüdlaseks on *Brevibacterium linens*. Juustu suurimaks tootjaks on tänapäeval Saksamaa. Teadustöö, milles tõestati, et malaariasääski tõmbavad haisvad inimese jalad ja küsitav juust võrdsest ligi, pälvis 2006. aastal Ig Nobeli bioloogia valdkonnas.

12. **Millist ühist perekonnanime kannavad teatud mõõndusega (k = c) järgnevad mehed?**

* Vene ajaloolane, publitsist, dramaturg ja dissident (1938–1980), traktaadi „Kas Nõukogude Liit püsib 1984. aastani?“ autor.

* Prantsuse näitleja ja filmilavastaja (sünd 1965), kes mänginud filmides "007: Veidi lohutust", „Ismaeli vaimud“ ning „Tuukrikell ja liblikas“.

Sama nime on kandnud ka kaks Jeruusalemma kuningat, kes võtsid osa 12. sajandi ristisõdadest, ning samuti paavsti legaati, kes sai kuulsaks oma ütlusega ristisõjas albilaste vastu toimunud Béziers' linna vallutamisel: „Tapke nad kõik maha, küll Jumal õiged ära tunneb!“

13. 1989. aastal anti esmakordselt välja Grammy auhind hard rock/heavy metal valdkonnas. Kuivõrd kandideeris ka ansambel Metallica, siis oldi veendunud, et nemad selle auhinna võidavad. Kõigile üllatuseks läks too Grammy aga hoopis bändile, mille puhul raskerocki mõiste kasutamine on pehmelt öeldes küsitav. Kuivõrd see bänd oli samuti kindel, et Metallica võidab, siis ei läinud nad isegi tseremooniale kohale. Bändi parimaks perioodiks võib pidada 1970. aastaid, mil nad andsid välja mitmeid nüüdseks klassikasse kuuluvaid albumeid. Bänd on käinud vähemalt kahel korral ka Eestis esinemas. **Mis bänd?**

Jüri sarja III voor 2017/2018, 08.11.2017

Väärispuupead (küsijad Kaarel Silmato, Tõnis Poom, Sven Tarum, Viljar Alnek)

14. **Millise riigi** kõigi autode numbrimärgid algavad tähekombinatsiooniga FL? Numbrimärgil on ka riigi vapi n-ö vähem variant (inglise keeles Lesser coat of arms of ...)

15. Kes (1928–2017) laulab (muusikaküsimus)?

SPORT

16. 15. juunil 1974. aastal toimub Münchenis jalgpalli MMi alagrupimäng. Itaalia surub ja ründab, kuid äkitselt toimetab Philippe Vorbe kontrarünnakuks palli Emmanuel „Manno” Sanon’ile, kes lööb palli legendaarse Dino Zoffi selja taha. 1:0. Kahjuks löövad itaallased kolm väravat ning ka Poolal ja Argentiinal õnnestus Sanoni ja tema meeskonda lüüa – vastavalt 7:0 ja 4:1 (auvärav taas Sanonilt). **Millise riigi rekordinternatsionaal (100 mängu) ja rekordväravalööja (47 kolli) oli Sanon?** See riik pole varem ega hiljem MMile pääsenud.

17. **Kes on vasakpoolsel pildil?** Kummalisel kombel (või õnneliku juhu tõttu) on ta sündinud 18. juunil 1946 ehk Itaalia Vabariigi sünnipäeval. Oma mängijakarjääri tipuks loeb ta 14. novembril 1973 Wembley staadionil Inglismaa vastu löödud väravat.

18. Kui norralased sünnivad teadupärast suusad jalas, siis slovakid sünnivad enamasti koos aerudega. Slovakkia on iseseisvana osalenud suveolümpial alates 1996. aastast ning 28 võidetud medalist tervelt 18 on saadud aerutamises. Rio olümpialt sai Slovakkia aga esimese kergejõustiku medali, milleks oli kuld meeste 50 km käimises. **Kes pidi parempoolse pildi tegemiseks tõenäoliselt aeru korraks käest ära panema?**

19. Sel sajandil on USA meeste korvpallikoondis olümpiamängudel kaotanud vaid kolm mängu. Kõik need pärinevad 2004. aasta Ateena olümpialt. Pronksimängus jäädi 81:89 alla Argentinale, alagrupis 90:94 Leedule. Ajaloo suurim kaotus tuli aga vastu võtta alagrupi avamängus, kui kaotati tervelt 19 punktiga – 73:92. **Mis koondisele?**

20. Selle ala maailmameistrivõistlusi on peetud alates 1974. aastast. Algselt toimusid need iga kolme aasta tagant, alates 2002. aastast aga iga-aastaselt. Viimased kolm MMi on toimunud Leidenis ning kahel viimasel korral on võidutsenud Komodo. Varasemate võitjate hulka kuuluvad näiteks Jonny, Junior, Zappa, Shredder, Fritz ja Belle. **Kes või mis sellel MMil võistlevad?**

ESTICA

21. See Eesti tunnustatud režissöör on olnud omal ajal noore mehena tegev ka kaskadöörina. Vähemalt tema kaskadööritöö „Viimses reliikvias” on jäädvustatud ka ajalukku ning oma sõnul olevat ta kaskadööriameti pikemat pidamist ka kaalunud. Enne režii juurde jõudmist ja jäämist oli ta mitu aastat tegev ka bioloogina. **Kes?**

22. João Pinheiro Chagas Portugalist, Vibhaji Ranjitsinhji Briti Indiast ja Antonio José Restrepo Trujillo Kolumbiast olid oma kodumaalt ainsad. Lisaks neile kuulub nimistusse veel 14 riigi kodanikke, kust neid oli rohkem. Kokku oli neid isikuid ja umbisikuid (ning isegi üks linn) 3130. **Millise Eestiga seotud nimekirjaga on tegu?**

23. Küsitav arstiteadlane on sündinud 1966. aastal ning on sisuliselt oma erialase valdkonna rajaja Eestis. Paljudel saalisviibijaist võib elu jooksul tekkida vajadus minna kas tema (või tema eriala kolleegide) vastuvõtule. Ta on võtnud meedias aktiivselt sõna tervisepoliitika teemadel, kuid on tuntust kogunud ka eesti kunsti kogumisega, olles hetkel ilmselt Eesti ühe suurema erakogu omanikke. Tema põhihuvi on 1960. ja 1970. aastate avangard. **Kes?**

24. Teiste inimeste rahakotis tuulamine on vähemalt osale inimkonnast üks meeldivamaid tegevusi. Äripäeva koostatavas Eesti rikaste edetabelis olid eelmisel aastal eesotsas Transferwise'i omanikud Kristo Käärman ja Taavet Hinrikus. Selle aasta tabelis olid nad vastavalt teine ja kolmas. Neist läks mööda üks mees, kelle ettevõtte tegeleb metsanduse ja bioenergeetikaga. Omas kitsas valdkonnas on tema 2003. aastal asutatud ettevõtte tõusnud Euroopa suurimaks. **Kes on see mees?** Ääremärkusena võib öelda, et mängu toimumise hetkeks on Käärman ja Hinrikus oma kohad ikka sama Äripäeva andmetel juba tagasi haaranud.

25. **Millise eesti lastekirjanduse rahumeelse tegelase järgi on endale esinejanime võtnud räppar Lauri Närep (muusikaküsimus)?**

FILM JA KIRJANDUS

26. 2009. aastal linastunud Rob Marshalli romantilises muusikalises draamafilmis „Üheksa” mängib aukartust äratav kuulsuste plejaad: Daniel Day-Lewis, Marion Cotillard, Penélope Cruz, Judi Dench, Fergie, Kate Hudson, Nicole Kidman, Sophia Loren jpt. Kuigi filmiarvustused polnud eriti head ja ka kassatulu jäi kasinaks, oli film siiski nomineeritud neljale Oscarile. Film põhineb samanimelisel 1982. aasta lavamuusikalil, mis omakorda põhineb ühel maailmakuulsal 1963. aasta filmil. **Mis filmil?**

27. Frédéric Beigbederi üks tuntumaid romaane ilmus 2003. aastal ning räägib kaks paralleelset lugu, mille mõlema tegevus toimub hommikusöögi ajal. Esimene räägib Carthew Yorsteni ja tema kahe poja hommikusöögist, teine aga sama lugu kirjutava autori hommikueinest Pariisis Tour Montparnasse'i restoranis. Romaan algab kell 8:46 ja lõpeb kell 10.29. Iga peatükk kestab ühe minuti. **Kus einestavad Carthew Yorsten ja tema pojad?**

28. Eesti filmi sajandiauhindade jagamisel jagati välja ka parima filmipaari auhind. Parimaks paariks said Arno ja Teele. Nominentide seas oli aga lisaks Agnesele ja Gabrielile, Abelile ja Nõmmikule ning dünaamilisele duole Mõhk ja Tõlpa ka üks paar joonisfilmist. Need tegelased olid pärit joonisfilmist „Kolmnurk”. **Kuidas olid selle paari nimed?**

29. Kui Oscari võitmine on iga filminäitleja eluunistus, siis juba 37 korda välja antud Kuldse Vaarika auhinna võitmine seda ei ole. Kuldsed Vaarikad jagatakse nimelt halvimate soorituste eest. Kuldse Vaarika absoluutseks rekordimanikuks on naine, kes esimese auhinna pälvis 1987. aasta filmiga „Shanghai Surprise” ning on sellest ajast peale auhinnale olnud nomineeritud 16 korral, võites neist 9. **Kes?**

30. Neuroloogist Austraalia kirjaniku Colleen McCullough' (1937–2015, osaliselt maori päritolu) ligi 700-leheküljeline menuromaan kajastab Clearyde perekonnasaagat, mis ulatub nelja põlvkonna saatustesse. Teos ilmus esmakordselt 1977. aastal ja 1980. aastatel tehti selle põhjal neljaosaline teleseriaal, mis sai väga populaarseks, olles kõigi aegade üks vaadatuid ning on nututanud ka eestlannasid. Peaosalist, hiljem kardinaliks kerkinud katoliku preestrit Ralph de Bricassarti mängis Richard Chamberlain. Tema armastatu, naispeaosalise Meggie Cleary rollis oli Rachel Ward. Nende suure ja traagilise armastuse lugu on võrreldud romaanist (ja filmist) „Tuulest viidud” tuntud Rhett Butleri ja Scarlett O'Hara surematu armulooga. **Nimetage teos ja/või film.**

ELUSTIIL

31. Seda provanssaali rooga valmistatakse püreestatud või peeneks hakitud kapparitest, oliividest ja oliiviõlist ning serveeritakse eelroana. Peamiselt kasutatakse seda leivamäärdena, vahel ka kana täidisena. **Mis roog?**

32. Pildil on Itaalia moelooja härra Garavani koos näitlejanna Elizabeth Hurleyga. See 1932. aastal sündinud mees on tuntud oma erepunaste kleitide poolest ning üks tema brände kannab sobivalt nime R.E.D. 2008. aasta jaanuarist alates on mees pensionil. **Mis on härra Garavani eesnimi?**

33. Neid peetakse Prantsuse kõige keerulisemaks kondiitritooteks, mille ilusa väljanägemise korral võid enda üle juba uhke olla. Kui need kerkivad liialt ja lähevad katki, ei ole sa piisavalt seganud. Kui need ei kerki, oled juba üle seganud. Maitsest aga ei tasu siinkohal rääkidagi... Kahe portsjoni valmistamiseks beseepõhiselt on vaja 140 grammi mandlijahu, 50 grammi tuhksuhkrut, 100 grammi munavalget, näpuotsatäis soola ja 180 grammi peensuhkrut, ning neid kõiki grammipealt just nii palju. Valmis tainas tuleb asetada ahjuplaadile ja küpsetada 140 kraadi juures umbes 12 minutit või seni, kuni tainale tekib peale iseloomulik koorik. Kui küpsetada ei taha, tasub need jätta tunniks lihtsalt kuivama. Lõpptulemuseks on väike, sõmera koorikuga, seest pehme, ümmarguse kuju ning 3–5-sentimeetrise läbimõõduga küpsis. **Kuidas seda kutsutakse?**

34. Rotatsioon on küllaltki levinud meditsiiniline seisund, kuid iroonilisel kombel valmistab juba selle nimetus selle käes vaevlejatele raskusi. **Mis on rotatsioon?**

35. **Mis joogibränd on sellest hooajast alates NASCARi võidusõidusarja peasponsor?** Küsitav nimi on ka NASCARi ametlikus nimetuses. Bränd ise jõudis turule 2002. aastal ning hetkel on valikus 34 erinevat jooki, sh näiteks Java ..., Extra Strength, Muscle ... ja Rehab.

TEADUS

36. Cornelli ülikooli teadurid David Dunning ja Justin Kruger avastasid eelmise sajandi lõpus teatud pöördvõrdelise seose, mis mõjutab ka mõningaid mälumängureid. Oma uurimisobjektidena kasutasid nad teiste seas näiteks malet ja autojuhtimist. **Milles seisneb Dunning-Kruger efekt?**

37. Päikesesüsteemi kõrgeimaks mäeks peetakse üldiselt Olympus Monsi Marsil. 2011. aastal leiti aga Olympusele väärikas konkurent, mis asub asteroidil Vesta ning on saanud nime vanarooma mütoloogiast tuntud Vesta neitsi järgi. Selle suure kraatri keskel asuva mäe kõrguseks jalamilt hinnatakse 22 km ning see võib seega olla Olympusest kõrgemgi. **Mis mägi?**

38. **Mida mõõdetakse darwinites?** Selle mõõtühiku pakkus esmakordselt välja John Haldane 1949. aastal ning ühiku nimetus ei ole valitud sugugi juhuslikult.

39. See 17.03.1958 orbiidile saadetud ameeriklaste satelliit on Sputnik-1, Sputnik-2 ja Explorer-1 järel neljas Maa tehiskaaslane ajaloos. See on esimene päikeseenergial töötav satelliit. Kuigi side sellega katkes juba 1964. aastal, tiirleb see endiselt Maa orbiidil ning kuna kolm talle eelnenud satelliiti on alla prantsatanud, siis on ta hetkel ka kõige kauem kosmoses viibinud inimese loodud objekt. **Mis satelliit?**

40. **Kes on helilooja ja mis ooperist on kuuldav katkend?**

GEOGRAAFIA

41. **Mis riigis asub maailma läänepoolseim üle 7000-meetrine mäetipp?** Riik ei ole kindlasti esimene, mis tuleb pähe läänemaailmast rääkides.

42. Kui üldiselt on selle piirkonna saared nimetatud maadeavastajate või Euroopa sinivereliste järgi, siis see enam-vähem Eesti suurune ja maailma suuruselt 31. saar on nimetatud hoopis Norra õllepruulikoja Ringnes asutajaliikme järgi. Nimelt oli õllefabriku finantsdirektor suur polaarekspeditsioonide toetaja, sponsoreerides koos laevandusmagnaadi Thomas Fearnleyga näiteks Fridtjof Nanseni ja Otto Sverdrupi avastusreise, samuti kuulsa laeva Fram ehitust. Lisaks pildil kujutatud saarele on tema järgi nimetatud ka liustik Antarktikas ja väike saarestik Kara meres. **Mis saart on pildil punaselt kujutatud?**

43. Seda umbes 25 000 elanikuga Haapsalu sõpruslinna on esmakordselt kirjalikult mainitud Amarna kirjades 14. sajandil eKr ning sellest pika ajalooga linnast on pärit mitmed ajaloo suurkujud. Linna nime saab tõlkida kui „leiva maja” või „liha maja”. 2017. aastal avas maailmakuulus tänavakunstnik Banksy seal düstoopilise hotelli „The Walled Off”, mille presidendisviiti reklaamitakse kui „maailma halvima vaatega hotellituba”. **Mis linn?**

44. **Millise piirkonna kohta** kasutati 19. sajandil ka mõnevõrra pilkavat nime Walrussia? See kahest ingliskeelsest väljendist tuletatud nimi ei leidnud siiski laiemat kõlapinda ja tänapäeval teatakse seda piirkonda siiski selle algse nime all.

45. Selles Liivimaal asunud siinsete olude kohta ülisuures kihelkonnas oli koguni ligi poolsada erinevat liiki mõisa (rüütli-/era-, karja-, kiriku-, kõrval- jms) ning tsaariaja lõpus kümme valda. Mõned näited kihelkonnas leiduvatest saksakeelsetest mõisanimedest: Lauenhof, Morsel-Podrigel, Owerlack, Ropenhof, Beckhof, Wagenküll, Talina. Algselt kodakirikuna ehitatud kihelkonnakirik pärineb 14. sajandist, kuid on Teisest maailmasõjast varemetes. Küllap rahvarohkuse tõttu ehitati 1674. aastal kihelkonda ka abikirik. Ehkki 1994. aastal soetas EELK kihelkonna suurimas asulas paikneva kunagise õigeusu kiriku, tegutseb seal pelgalt kirik-kammersaal. **Mis kihelkond?**

AJALUGU

46. Austria pealinna Viini üks sümboleid on Püha Stephani toomkirik, mis on ka peapiiskoppide asupaik. Ent paariminutilise jalutuskäigu kaugusel toomkirikust asub märksa tagasihoidlikum Püha Elisabethi kirik, mille seintel leidub siiski paljude tähtsate inimeste portreid, vappe ja muudki ajalooliselt vaatamisväärsed. Siseöues asub aga pika ajalooga organisatsiooni arhiiv. 26. augustist juhib küsitavat organisatsiooni, mille peakorter on varasemalt asunud näiteks Veneetsias ja Mergentheimis, abt Bruno Platter, kellel leidub koguni 64 ameti-eellast. **Mis organisatsioon?**

47. **Mis riigis** valiti selle aasta septembris ülekaalukalt presidendiks Halimah binti Yacob? Temast sai riigi kaheksas president ja ühtlasi ka riigi ajaloo esimene naispresident.

48. See Burgundia hertsog sai võimule 1419. aastal, pärast seda, kui tema isa Jean Kartmatu ilmselt Prantsuse troonipärija, dofään Charles'i käsul mõrvati. Kättemaksuks hakkas ta Saja-aastases sõjas inglaste liitlaseks. Ta suurendas oluliselt Burgundia maavaldusi, peamiselt Madalmaade hertsog- ja krahvkondi ostes, pärides ning vallutades. 1430. aastal rajas ta Kuldvillaku ordu ning samal aastal vangistasid tema väed Compiègne'i lähistel Jeanne d'Archi. Ta valitses kuni surmani 1467. aastal ning tema järel asus Burgundiat valitsema tema poeg Charles Südi. **Kes?**

49. Enne USA lühikest ja võidukat sekkumist Vietnami konflikt oli samas piirkonnas sarnase eduga sõdinud ka Prantsusmaa. 1946–1954 peetud (Esimene) Indohiina sõda lõppes Prantsusmaa kaotuse ning Vietnami, Laose ja Kambodža iseseisvumisega. Selle sõja viimast suurt lahingut (märts-mai 1954) on peetud Prantsuse impeeriumi lõpu alguseks ning linnalegendina on seda nimetatud ka Relva-SSI viimaseks lahinguks. **Milline lahing?**

50. Kuigi 36 inimest tapnud Hindenburgi katastroof on kindlasti kuulsaim õhulaeva katastroof, pole see siiski ohvriterohkeim. Enim ohvreid nõudis hoopis USA-s ehitatud heeliumiga täidetud õhulaev, mis hävines 1933. aastal äikesetormis ning tappis 76 pardal viibinust 73. Õhulaev nimetati Ohio osariigi suuruselt 5. linna järgi, kus see ka toodeti. Linna nimi omakorda pärineb kreeka keelest, kus tähendab „tippu” või „kõrget punkti”. **Milline linn?**

